

Stadhuismuseum Zierikzee

Activiteitenverslag 2017

Jaarverslag Stadhuismuseum Zierikzee 2017

Inhoud

BESTUURLIJKE INFORMATIE	3
VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	3
<i>Governance</i>	3
<i>Raad van Toezicht</i>	3
<i>Bestuur</i>	4
<i>Toezicht</i>	4
<i>Tot slot</i>	5
BEHEER VAN DE GEMEENTELIJKE COLLECTIE	5
GEMEENTELIJKE COLLECTIE	5
<i>Aanwinsten</i>	6
<i>Scheningen</i>	7
BEHEER, BEHOUD, ONDERZOEK EN PRESENTATIE	8
<i>Collectieregistratiesysteem</i>	8
<i>Schoonmaak</i>	8
<i>Klimaatbeheersing</i>	8
<i>Audit Museumregister, calamiteitenplan, collectieplan en digitaliseringsplan</i>	9
<i>Conservering en restauratie</i>	9
<i>Fossielen</i>	10
<i>Archeologie</i>	10
<i>Onderzoek en publicaties</i>	10
<i>Bibliotheek en collectiedocumentatie</i>	11
PRESENTEREN VAN DE COLLECTIE	11
AANPASSINGEN AAN DE SEMIPERMANENTE PRESENTATIE	11
<i>Archiefkabinet</i>	11
<i>Thesaurierskamer</i>	11
WISSELEXPOSITIES	12
<i>Wolter aan de wand. H.J. Wolter (1873-1952) schildert Zeeland: Middelburg, Tholen, Veere en Zierikzee</i>	12
<i>Stoer Schouwen-Duiveland</i>	12
<i>Aanwinsten 2016</i>	12
<i>Bombardement 1917</i>	13
<i>Onderwaterarcheologie</i>	13
<i>Zilver van kaft tot kaft</i>	13
<i>Met dank aan het Burger Weeshuis</i>	13
<i>Zeeuwse Kunstkring</i>	14
<i>Tintelend licht. Het leven van Victoria Kloek weerspiegeld</i>	14
UITBREIDING MUSEALE AANBOD IN ZIERIKZEE	14
ACTIVITEITEN	15
VERDIEPING	15
EDUCATIE	16
EVENEMENTEN	17

SAMENWERKING	17
BEZOEKERS	18
CULTUREEL ONDERNEMERSCHAP	19
MUSEUMCAFÉ.....	19
MUSEUMSHOP.....	19
WEBSHOP.....	19
STADHUISMUSEUM IN DE PERS.....	19
GEBOUW	22
EXTERN DEPOT.....	22
ONDERHOUD.....	22
INSTALLATIES.....	22
BEVEILIGING.....	23
HET GRAVENSTEEN.....	23
PERSONEEL	23
NIEUW IN DIENST	24
UIT DIENST.....	24
OPLEIDINGEN	24
FINANCIEEL VERSLAG	24
BALANS PER 31 DECEMBER 2017.....	24
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017.....	25

Bestuurlijke informatie

Dit verslag bevat de activiteiten in 2017 van de Stichting Stadhuismuseum Zierikzee, opgericht te Zierikzee bij notariële acte d.d. 20 oktober 2015 en opererend onder het Kamer van Koophandel dossiernummer 64423581, het BTW-nummer NL 855660065B01 en het werkgeversnummer 8001473.

De directie en het bestuur van de stichting zijn door de Raad van Toezicht van de stichting bij overeenkomst d.d. 15 juni 2016 opgedragen aan dr. Albert A.J. Scheffers, directeur-groootaandeelhouder van Klinkaart bv te Voorburg.

Het algemene doel van de Stichting Stadhuismuseum Zierikzee is conform de in de akte van oprichting opgenomen statuten, Artikel 2:

‘...het registreren, bewaren, conserveren, verrijken, documenteren, publiceren, onderzoeken, presenteren en vervreemden van kunstcollecties op het gebied van archeologie en beeldende kunst.

Dit doel wordt nagestreefd door het inrichten, beheren, exploiteren en in stand houden van het Stadhuismuseum Zierikzee met de door de gemeente Schouwen-Duiveland bij de verzelfstandiging ter beschikking gestelde museumcollectie, gemeentelijke bruiklenen en door anderen aan de gemeente of de stichting in de toekomst in eigendom of bruikleen beschikbaar te stellen werken.

Dit doel wordt tevens nagestreefd in samenwerking met de overige musea van Schouwen-Duiveland en eventueel andere culturele partners binnen of buiten de gemeente door het delen van kennis en ervaring, waar mogelijk in een gezamenlijke aanpak.’

Verslag van de Raad van Toezicht

Governance

Het StadhuisMuseum hanteert een Raad van Toezicht-model, met een Bestuur en een Raad van Toezicht. Het Bestuur is verantwoordelijk voor de strategie en het beleid van het SHM. Het bestuur wordt vertegenwoordigd door de heer A.A.J. Scheffers.

De Raad van Toezicht onderschrijft de Principes van de Governance Code Cultuur. De statuten van de Stichting zijn mede conform deze bepalingen opgesteld en bevatten artikelen over de benoeming, de samenstelling en besluitvorming van zowel de Raad als het Bestuur.

Raad van Toezicht

Voorzitter P.W. Moerland, aftredend 2020 [niet herkiesbaar]

Nevenfuncties:

Lid Raad van Commissarissen Enexis N.V.

Voorzitter Bestuur Stichting Berenschot Beheer

Lid Bestuur Stichting Administratiekantoor Heijmans

Lid Bestuur Nederlandse Bachvereniging

Vicevoorzitter W. Renden, aftredend 2021 [niet herkiesbaar]

Nevenfuncties:

Bestuurslid PvdA, afdeling Schouwen-Duiveland

Bestuurslid PBO Programma Bepalend Orgaan, Radio Omroep Schouwen-Duiveland
Bestuurslid Lawn Tennis Club Zierikzee
Voorzitter reactiecommissie Kroniek van het Land van de Zeemeermin Schouwen-Duiveland,
van Vereniging Stad en Lande

Mw. M. Knoll, aftredend 2018 [herkiesbaar]
KBB Knoll Vermogens- en BeschermingsBewind
Nevenfuncties:
Lid Raad van Toezicht Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta
Partner Platform Innovatie in Toezicht

J.C. van 't Veer, aftredend 2019 [herkiesbaar]
Secretaris-generaal The European Lotteries
Nevenfuncties:
Jurylid scriptieprijs Kansspelautoriteit
Lid raad van toezicht EHERO Erasmus Universiteit Rotterdam
Secretaris muziekvereniging Luctor et Emergo Renesse

Mw. P. Warnar, aftredend 2019 [herkiesbaar]
Directeur-groootaandeelhouder Airpack Holding bv
Nevenfuncties:
Lid bestuur Klarinetensemble Zierikzee

Bestuur

A.A.J. Scheffers, directeur bestuurder Stadhuismuseum
Directeur-groootaandeelhouder Klinkaart bv
Nevenfuncties:
Voorzitter en penningmeester a.i. Stichting Uitgeverij Clinkaart
Verantwoordelijk uitgever van een deel van de publicaties uitgegeven bij Stichting Uitgeverij Clinkaart
Penningmeester Stichting Instituut voor monetaire geschiedenis en numismatiek
Conservator munten en penningen van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen

Toezicht

De Raad heeft vier keer overleg gevoerd tijdens vergaderingen in aanwezigheid van de bestuurder. Tijdens deze vergaderingen is de Raad op de hoogte gehouden van de financiële stand van zaken, personeelsaangelegenheden, tentoonstellingsagenda, samenwerking met musea binnen de gemeente, de VMSD en de Vrienden van het Stadhuismuseum.

De Raad is zoveel mogelijk aanwezig bij de openingen en presentaties van tentoonstellingen. Een jaarlijkse bijeenkomst met het personeel vergroot de onderlinge betrokkenheid.

Een vergadering met de Vrienden van het Stadhuismuseum heeft plaatsgevonden, waarin tevens de standpunten en gedragsregels voor een vruchtbare samenwerking zijn besproken.

In 2017 is een grote stap gezet in de formalisering van een goede consistente financiële rapportage. De jaarrekening is uitgebreid besproken met de boekhouder en accountant. De financiële kwartaalrapportage wordt voorafgaand aan de vergadering door de administrateur opgesteld en in de vergadering door hem toegelicht.

De Raad houdt toezicht op de uitvoering van het door de Gemeenteraad vastgestelde *Bedrijfsplan 2016-2019*. Dit plan staat in het teken van het realiseren van bezoekersaantallen en fondsenwerving.

Verder stond de Raad de directeur-bestuurder incidenteel bij in de standpuntbepaling over actuele onderwerpen op de agenda van het museum.

Tot slot

De Raad van Toezicht kijkt terug op een jaar met afwisselende tentoonstellingen in het Stadhuismuseum en daarbuiten. De energie en betrokkenheid waarmee directie en medewerkers zich inzetten voor het museum en zijn toekomst zijn een compliment waard. De Raad is onder de indruk van de grote betrokkenheid van medewerkers, vrijwilligers, vrienden, kunstenaars en andere betrokkenen bij het museum. Ook dankt de Raad de gemeente Schouwen-Duiveland, fondsen en sponsors voor hun belangrijke bijdrage.

Tijdens de vergadering van de Raad van 11 april 2018 in aanwezigheid van de administrateur en de bestuurder is de jaarrekening 2017, het jaarverslag 2017 en de begroting 2018 toegelicht. De raad gaat akkoord met de bestemming van het resultaat.

Zierikzee, 11 april 2018

Raad van Toezicht van het Stadhuismuseum Zierikzee,

P. Moerland, voorzitter

W. Renden, vicevoorzitter

Mevrouw M. Knoll

A. van 't Veer

Mevrouw P. Warnar

Beheer van de gemeentelijke collectie

Het Stadhuismuseum Zierikzee beheert de historische collectie van de gemeente Schouwen-Duiveland. Dat wil zeggen het museum beheert en behoudt, onderzoekt en presenteert alle objecten behorende tot die collectie behalve die welke zijn vervaardigd op papier. Deze laatste worden, samen met foto's, films en dia's met betrekking tot Schouwen-Duiveland, beheerd door het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland.

Gemeentelijke collectie

In het *Bedrijfsplan Stadhuismuseum 2016-2019* is gesteld dat de aan te stellen directeur de kans moet krijgen een plan voor de gemeentelijke collectie te formuleren. Toen was nog niet voorzien dat de auteur van dit plan ook de rol van eerste directeur van het verzelfstandigde Stadhuismuseum zou gaan vervullen.

Aangezien de eerste directeur een deel van 2016 de rol van interimmer is blijven vervullen is pas in dit verslagjaar het bij het *Bedrijfsplan* horende collectieplan geformuleerd. In het

Collectieplan 2017-2019 zijn de beleidslijnen voor het beheer van de gemeentelijke collectie, zoals in 2005 door de Gemeenteraad van Schouwen-Duiveland vastgesteld, zoveel mogelijk gevolgd. Het *Collectieplan 2017-2019* is in de vergadering van de Raad van Toezicht van 30 augustus 2017 besproken en vastgesteld.

In dit verslagjaar is eveneens begonnen aan het *Digitaliseringsplan 2018-2019*, dat begin 2018 gereed zal zijn en eveneens door de Raad van Toezicht zal worden besproken en vastgesteld. Een dergelijk plan is nieuw voor het Stadhuismuseum aangezien het nog niet eerder noodzakelijk is geweest om dit gebied te voldoen aan de criteria van het Museumregister Nederland.

Ten aanzien van het beheer van de gemeentelijke collectie heeft het team van het Stadhuismuseum wederom vooral gestreefd naar kwalitatieve uitbreiding. Binnen de jaarlijkse gemeentelijke subsidie voor de periode 2016-2019 is een klein budget gealloceerd voor uitbreiding van de collectie. Aanschaffingen die boven dit budget uitkomen dienen te worden bekostigd uit de lopende exploitatie of uit fondsenwerving.

Aanwinsten

In dit verslagjaar zijn in totaal 129 records aangemaakt in het collectieregistratiesysteem voor de aanwinsten. Een groot deel van deze records is gevuld met de schenking van Zierikzeese huisarts A.W. van Geer: 54 doktersbenodigdheden uit zijn voormalige praktijk aan het Havenpark. Onder de geschonken objecten zitten ook instrumenten van zijn voorganger dr. C.W. van Hoorn. Als geheel geeft deze collectie een herkenbaar beeld van het doktersvak in de tweede helft van de twintigste eeuw.

Met het oog op de zomertentoonstelling Onderwaterarcheologie is besloten een schaalmodel van het in Zierikzee gebouwde, vanuit Zierikzee gereede en vlak voor de haven van Zierikzee gezonken fregat Roompot te maken. In het verslagjaar is het model, nog zonder zeilen, een blikvanger in genoemde tentoonstelling. In 2018 zullen de zeilen op het model worden geplaatst.

Wanneer in 2016 het door H.J. Wolter geschilderde gezicht op de Sint Lievensmonstertoren te koop wordt aangeboden is dit de directe aanleiding om een tentoonstelling te organiseren over de Zeeuwse werken van deze schilder. De expositie Wolter aan de wand. H.J. Wolter schildert Middelburg, Tholen, Veere en Zierikzee is tot stand gekomen in samenwerking met Maarten de Jager, Wolterkenner bij uitstek. Het schilderij met het gezicht op de Sint Lievensmonstertoren door H.J. Wolter kan in dit verslagjaar worden aangekocht met behulp van financiële steun van de Stichting Vrienden van het Stadhuismuseum, de Stichting H.J. Wolter, de Slavenkas Zierikzee en met de opbrengst van een crowdfundingactie onder publiek en bedrijven.

Verheugend in dit verslagjaar is ook de aankoop van het scheepsportret door Jacob Spin uit 1854. Deze aquarel van het barkschip 'Prins Willem III' ter hoogte van Kaap Hoorn, reeds jaren opgesteld in de semipermanente presentatie, heeft het Stadhuismuseum al sinds 1971 in bruikleen.

Met de verkoop van 'De Twaalf Apostelen' aan het Zierikzeese Havenplein komt een einde aan het gebruik van dit pand door juweliers. Bij de ontruiming van het pand is de collectie van de gemeente Schouwen-Duiveland een aantal memorabilia toebedacht.

Vanuit Amerika heeft het Stadhuismuseum een schenking ontvangen van een nazaat van de familie Boogerd uit Noordwelle. Enkele door de familie gebruikte voorwerpen zijn hiermee teruggekomen naar Schouwen-Duiveland.

Elk jaar wordt door het Genootschap Kor en Bot een fossielenvistocht gehouden op de Oosterschelde. Goed gebruik is dat er één object wordt overhandigd aan de gemeente Schouwen-Duiveland ten behoeve van de collectie beheert door het Stadhuismuseum. Dit verslagjaar heeft het Stadhuismuseum een scheenbeenfragment en een onderkaakskies van een paard aan de collectie mogen toevoegen. Bovendien is dit jaar door het Genootschap Kor en Bot een kies van een bosmuis geschonken, dat reeds in 2015 met behulp van een muizenbuis is opgevist.

Tenzij anders vermeld zijn de aanschaffingen bekostigd uit de lopende exploitatie.

- H.J. Wolter (1873-1952) *Zicht op Lievensmonstertoren Zierikzee* vanaf de hoek Weststraat-Raamstraat, bekostigd uit budget 2016 + 2017, aangevuld met een door het museum georganiseerde fundraisingactie onder publiek en bedrijven die € 5.004,50 heeft opgeleverd
- Schaalmodel van het schip de Roompot, bekostigd uit budget 2017, aangevuld met sponsoring door Slavenkas in 2017 en 2018, door Stichting Renesse 2017 en Stichting Vrienden van het Stadhuismuseum 2017
- Anoniem, Rouwbord mr. Marinus Stavenisse, bekostigd uit budget 2017
- Jacob Korsten (1802-1876), olieverfportretten echtpaar Jan Willem Vorstheuvel Labrand en Pieterella Adriana de Looze, 1849 en 1851, bekostigd uit budget 2017
- Jacob Spin (1806-1875), Aquarel barkschip Prins Willem III ter hoogte van Kaap Hoorn, 1854, bekostigd uit budget 2017.

Een mooi voorbeeld van samenwerking tussen de twee beheerders van de gemeentelijke historische collectie is de aanschaf van het ontwerp voor een affiche voor zwemvereniging Het Stelletje door de Belgische beeldend kunstenaar Alphonse Blomme (1889-1979). Het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland heeft het werk van een particuliere eigenaar gekocht, het Stadhuismuseum heeft de kosten van de restauratie en het inlijsten voor zijn rekening genomen.

In totaal is in 2017 € 31.539 uitgegeven aan uitbreiding van de gemeentelijke collectie. Hiervan komt € 25.742 uit de lopende exploitatie en/of uit fondsenwerving.

Schenkeningen

Het Stadhuismuseum ontvangt jaarlijks diverse schenkingen ten behoeve van de gemeentelijke collectie. Bij de acceptatie van schenkingen beoordeelt het museum de waarde voor het verhaal van het leven op Schouwen-Duiveland. Tevens bekijkt het museum altijd of de objecten naar behoren kunnen worden beheerd in het eigen gebouw of eigen depot. De lijst van in dit verslagjaar als schenking aan de gemeentelijke collectie toegevoegde objecten is gepubliceerd in het boekje *Aanwinsten 2017* dat is uitgegeven bij de gelijknamige wisseltentoonstelling in het Stadhuismuseum in 2018.

Beheer, behoud, onderzoek en presentatie

Collectieregistratiesysteem

Het hele jaar is er door twee vrijwilligers 2 à 3 dagdelen per week gewerkt aan de invoer van gegevens betreffende nieuwverworven objecten in het collectieregistratiesysteem Adlib. Tevens is gewerkt aan het verbeteren en aanvullen van de gegevens in bestaande records, waarbij vooral gekeken is naar eenduidigheid in de formulering van de objectinformatie. Die eenduidigheid is van belang omdat het Stadhuismuseum de komende jaren steeds meer informatie over de collectie op het World Wide Web beschikbaar wil maken. In dit verslagjaar is de nadruk gelegd op het bijwerken van de reeds ingevoerde beschrijvingen van de aanwinsten uit de periode 2012-2016.

Het toekennen van een waardering aan een object, conform het Deltaplan voor het Cultuurbehoud, is in dit verslag eveneens een punt van aandacht geweest. Inmiddels is aan een gedeelte van de collectie een waarderingscode toegekend.

Het Stadhuismuseum heeft sinds 1996 de bijna 200 objecten tellende de collectie van het voormalig Waterschap Schouwen-Duiveland in bruikleen. Het Zeeuws Archief te Middelburg voert de bruikleenadministratie en houdt namens het huidige Waterschap Scheldestromen toezicht op het beheer. In 2017 heeft het Zeeuws Archief alle objecten van het waterschap opgenomen in een database en aan de website www.archieven.nl gekoppeld. Het Stadhuismuseum heeft hiervoor de gegevens aangeleverd, inclusief de in eigen beheer vervaardigde foto's.

De collectiebeheerder, de conservator en vrijwilliger Liesbeth van der Geest hebben in dit verslagjaar de tweedaagse gebruikerscursus Adlib Museum gevolgd. Adlib Museum is een Spectrum compliant softwareapplicatie ontworpen voor collectie management in musea. Tijdens deze tweedaagse training zijn het hoe en wat van registratie van objectbeschrijvingen, conserveren, tentoonstellen en inkomende en uitgaande bruiklenen behandeld. Verder is het zoeken naar records, kopiëren en afdrucken hiervan behandeld. Tevens maken het onderhouden van thesauri en het werken met digitale afbeeldingen deel uit van de training.

Schoonmaak

Naast een regelmatige controle van alle tot de collectie behorende objecten op houtworm, insecten en schimmel is ook het schoonmaken en het schoonhouden van de collectiestukken en hun omgeving, in de semipermanente presentatie zowel als in het atelier en in de verschillende depots, voorwaarde voor professioneel collectiebeheer.

In het kader van haar terugkeer op de werkplek na ziekte heeft mw. Bianca van 't Slot dit jaar 8-16 uur besteed aan werkzaamheden gerelateerd aan collectiebehoud: schoonmaken, nummeren en het in depot plaatsen nieuw binnengekomen objecten.

Sinds februari 2017 besteedt derdejaars studente Cultureel Erfgoed aan de Reinwardt Academie in Amsterdam, Rianne van Wijnen, een dag per week aan de het schoonmaken en schoonhouden van de collectie.

Klimaatbeheersing

De in 2012 bij de inrichting van het oude stadhuis van Zierikzee tot museum in de vitrines geïnstalleerde projectoren zijn in dit verslagjaar uit de semipermanente presentatie

verwijderd. Deze apparatuur geeft veel warmte af waardoor de installatie voor klimaatbeheersing niet optimaal kan functioneren.

In dit verslagjaar is verspreid door het hele gebouw een nieuw draadloos klimaatmonitorsysteem geïnstalleerd met vijftien digitale dataloggers. Dit systeem draait onafhankelijk van de klimaatinstallatie. Er worden nu maandelijks uitdraaien bekeken en opgeslagen. Indien nodig en waar mogelijk wordt op basis daarvan actie ondernomen om het klimatologische omstandigheden in de presentaties en de depots te verbeteren. De installatie van het systeem heeft ook tot voordeel dat nu objectieve klimaatgegevens worden geleverd aan potentiële bruikleengevers.

Het klimaat in het depot met de scheepsmodellen is door een bouwkundige aanpassing belangrijk verbeterd maar nog niet ideaal. Er moet wekelijks nog goed worden gemonitord op schimmel.

Audit Museumregister, calamiteitenplan, collectieplan en digitaliseringsplan

Jaarlijks wordt door het Museumregister circa 5% van de geregistreerde musea uitgenodigd voor een hertoetsing. In 2017 is het Stadhuismuseum Zierikzee hiervoor geselecteerd. Het museum is in juni door een auditor van het Museumregister bezocht en beoordeeld op de wijze waarop door het Stadhuismuseum aan de zeventien punten van de Museumnorm invulling wordt gegeven. Hieraan voorafgaand is door het museum een digitaal dossier ingevuld.

De audit is aangegrepen om het uit 2010 stammende Calamiteitenplan te actualiseren en het Collectieplan 2017-2019 te schrijven. In dit verslagjaar is eveneens een start gemaakt met het Digitaliseringsplan 2018-2019.

Conservering en restauratie

Het van de Britse kroon ten geschenke ontvangen 16de eeuwse Zierikzeese kanon, dat op de binnenplaats ligt te wachten op een rolpaard, is de zomer van dit verslagjaar op locatie geconserveerd. Het brons is nu beschermd tegen weersinvloeden. De resterende harde concretes zijn behouden, omdat zij het fysieke bewijs zijn van een langdurig verblijf in de zee.

Onder het toezicht van museumpubliek is de loop van het kanon aan de binnenzijde gereinigd. Met behulp van een rioolcamera van de firma Boers Riooltechniek uit Oud-Vossemeer is een filmpje gemaakt waarop goed te zien is dat er achterin de loop nog een kogel zit vastgeroest.

In opdracht van de Stichting Vrienden van het Stadhuismuseum vervaardigt de Museumhavenwerf een passend rolpaard voor dit kanon. Naar verwachting is dit rolpaard in de loop van het volgend verslagjaar gereed.

Het Stadhuismuseum hanteert het beleid dat het alleen objecten in depot wil hebben die indien gewenst direct gepresenteerd kunnen worden. Vandaar dat de in dit verslagjaar verworven portretten van de heer en mevrouw Labrand-de Looze meteen na aankoop zijn schoongemaakt en waar nodig zijn gerestaureerd.

Ook het rouwbord van Marinus Stavenisse uit 1663 is direct na aankoop op de veiling naar de restaurator gebracht, zodat deze kan worden getoond in de expositie 'Aanwinsten 2017'.

De door het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland voor de gemeentelijke collectie aangeschafte krijttekening door Alfons Blomme, *Ontwerp voor een affiche voor Waterpolovereniging Het Stelletje* is eveneens om diezelfde reden meteen na aanschaf door de papierrestaurator onder handen genomen. Het papier moest worden ontdaan van een vastgeplakte zure drager en worden voorzien van een verantwoorde nieuwe omlijsting.

Enkele metaalvondsten, een schenking van J.A. Deurloo, zijn schoongemaakt en geconserveerd door een externe deskundige.

Fossielen

De zolder waar de fossiele beenderen en gesteenten zijn opgeslagen is in dit verslagjaar goed schoon gemaakt en deels heringericht. Vanwege een kleine lekkage wordt de conditie van het dak van deze zolder extra in de gaten gehouden.

Tijdens het bezoek in 2016 van de Werkgroep Pleistocene Zoogdieren (WPZ), een landelijke werkgroep van professionele en amateur paleontologen, is gebleken dat de conditie van de mammoetkiezen en de slagstanden hard achteruit is gegaan. Deze zijn in 2017 behandeld.

Archeologie

De laatste restanten scherven zijn door vrijwilliger Dicky de Koning van de Archeologische Werkgroep Nederland (AWN) verwerkt. Zij heeft tevens gewerkt aan het voorbereiden van een catalogus over het steengoed en aardewerk in de gemeentelijke collectie. Besloten is om voorafgaand aan publicatie de gegevens te laten controleren door een externe specialist. De verschillende vormen van de graven en kogelvormige potten zijn van zodanig belang dat deze stuk voor stuk getekend moeten worden. De publicatie van de catalogus staat gepland voor de Nationale Archeologiedagen in oktober 2018.

De amateurarcheologen op Schouwen-Duiveland zijn tijdens de Nationale Archeologiedagen in oktober 2017 in het Stadhuis museum komen vertellen over door hen op Schouwen-Duiveland gevonden objecten, over metaaldetectie en over amateurarcheologie in het algemeen.

Onderzoek en publicaties

De per 1 april 2017 aangetreden nieuwe conservator heeft tot taak onderzoek te verrichten naar de collectie. De nieuwe gegevens die dit onderzoek oplevert worden gepubliceerd op de website van het Stadhuis museum, verwerkt in het collectiedocumentatiesysteem en in het collectieregistratiesysteem Adlib.

Voor het herinrichten van de Thesaurierskamer is in dit verslagjaar gestart met een uitgebreid inhoudelijk onderzoek. Onderwerpen die daarbij aan bod komen zijn de thesauriers van de stad Zierikzee, geschiedenis van de geneeskunde in Zierikzee, het 19^e-eeuwse Fysisch Genootschap van Zierikzee, Job Baster, fossielen en het herbarium.

Met het herbarium bevat de gemeentelijke collectie een bijzonder exemplaar dat verder onderzoek verdient. In dit verslagjaar is een externe expert uitgenodigd om het herbarium nader te komen bekijken. Via hem is contact gelegd met Naturalis in Leiden. Naturalis heeft een stageopdracht uitgezet in de hoop dat een Leidse student belangstelling heeft om een studie te doen naar het Zierikzeese herbarium.

Bibliotheek en collectiedocumentatie

Vrijwilliger Jacqueline Graven heeft ook dit jaar de bibliotheek onder haar hoede genomen. Het Stadhuismuseum bouwt jaarlijks verder aan een praktische handbibliotheek om de vanuit de gemeente opgelegde taak zo efficiënt mogelijk te kunnen uitvoeren.

De collectiedocumentatie is in dit verslagjaar ook gereorganiseerd. De dossiers zijn voorzien van nieuwe zuurvrije dozen met nieuwe labels. Dit is mogelijk gemaakt door de extra inzet van vakantiemedewerkster Alexandra Bul.

Presenteren van de collectie

Sinds de opening op 4 april 2012 presenteert het Stadhuismuseum Zierikzee in het oude stadhuis van Zierikzee een zorgvuldig gekozen deel van de collectie van de gemeente Schouwen-Duiveland, aangevuld met in het oog springende bruiklenen in een fraai ingerichte semipermanente opstelling. Het doel van deze presentatie is het vertellen van het verhaal van monumentenstad Zierikzee en haar omgeving. Daarnaast is een aantal objecten uit de collectie kortlopend of voor langere duur in bruikleen gegeven om dit verhaal elders op of buiten het eiland te vertellen.

Tevens zijn in dit verslagjaar acht wisselexposities georganiseerd. Uitgangspunt bij elke wisseltonoonstelling is steeds opnieuw dat het publiek weer een ander deel van het verhaal krijgt aangeboden, over het leven op en rond Schouwen-Duiveland in verleden, heden en waar mogelijk ook de toekomst.

Aanpassingen aan de semipermanente presentatie

Archievenkabinet

In samenwerking met het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland is in het Archievenkabinet een nieuwe interactieve presentatie gemaakt met het landelijk thema van de Maand van de geschiedenis 2017 'Geluk' als uitgangspunt. Gekozen is voor een presentatie waarin poëziealbums uit de collectie van het Gemeentearchief centraal staan.

Thesaurierskamer

Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap Jet Bussemaker heeft aan het einde van haar ambtsperiode het schelpenkabinet, vervaardigd door de Zierikzeese medicus en bioloog Job Baster (1711-1775), aangemerkt als beschermd nationaal erfgoed vallend onder de bepalingen van de Erfgoedwet 2016. Het schelpenkabinet is eigendom van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen en sinds 2012 in bruikleen afgestaan aan het Stadhuismuseum Zierikzee.

Een bijzondere schenking van het familiefonds Hurgronje aan het Stadhuismuseum heeft het team van het museum gestimuleerd intensief na te denken over een update presentatie in de Thesaurierskamer. Om meer aandacht te kunnen geven aan bijzondere deelcollecties wordt gestreefd naar de realisatie van een educatief verzamelkabinet. In een historisch ogende kabinet, dat in 2018 in opdracht van het museum op maat zal worden gemaakt, zullen de verschillende wetenschapscollecties die het museum beheert op moderne wijze worden getoond.

Wisselexposities

De Gemeente Schouwen-Duiveland stelt als voorwaarde aan de subsidieverlening aan het Stadhuis museum dat het jaarlijks ‘tenminste drie kleinere tentoonstellingen’ organiseert en ‘elke drie jaar een tentoonstelling als grote publiekstrekker’. In dit verslagjaar heeft het Stadhuis museum wederom meer exposities georganiseerd dan de opgedragen drie, namelijk acht. Het museum doet dit om herhaalbezoek van de eigen bewoners van het eiland zowel als van toeristen te simuleren, want alleen voor het monumentale pand of de semipermanente expositie komen de bezoekers niet terug. Bij de onderwerpkeuze voor de wisselexposities gaat het Stadhuis museum steeds uit van een relatie met Schouwen-Duiveland.

Wolter aan de wand. H.J. Wolter (1873-1952) schildert Zeeland: Middelburg, Tholen, Veere en Zierikzee

De expositie *Wolter aan de wand. H.J. Wolter schildert Zeeland. Middelburg, Tholen, Veere en Zierikzee*, geopend tijdens een zeer geanimeerde bijeenkomst op 14 december 2016, heeft ook in 2017 veel bezoekers van buiten Schouwen-Duiveland getrokken.

Op initiatief van het Stadhuis museum is in museum De Burghse Schoole in Burgh-Haamstede de expositie *Wolter aan de wand* gerealiseerd met acht schoolplaten voor het lager onderwijs, door Wolter ontworpen in opdracht van uitgeverij Noordhoff te Groningen en in bruikleen ontvangen van het Nationaal Onderwijsmuseum in Dordrecht. Het museum is voor die gelegenheid ook in de kerstvakantie geopend voor publiek. Het is voor De Burghse Schoole een experiment dat door het bestuur van het museum als geslaagd is aangemerkt.

Om de aanschaf van het aan het Stadhuis museum aangeboden werk *Zicht op Lievensmonstertoren Zierikzee vanaf de hoek Weststraat-Raamstraat* in 2017 mogelijk te kunnen maken is in december 2016 een crowdfundingactie gestart. Van een afbeelding van het schilderij is een puzzel van 1.000 stukjes gemaakt. Bezoekers aan de tentoonstelling kunnen een of meerder stukjes kopen. In de laatste weken van 2016 heeft deze actie het bescheiden bijdrage aan het aankoopfonds voor de gemeentelijke collectie opgeleverd. In 2017 is het voor de aankoop nog ontbrekende bedrag geheel bereikt.

Stoer Schouwen-Duiveland

Lokaal fotografe Ernesta Verburg (Nieuwerkerk, 1973) wil in navolging van haar kwalificatie ‘brons’ bij een fotowedstrijd van het Master Photographers Network in 2014 in 2017 opgaan voor ‘zilver’. Hiervoor heeft zij het project ‘Stoer Schouwen-Duiveland’ bedacht, waarmee zij op geheel eigen wijze laat zien hoe de inwoners van Schouwen-Duiveland op verschillende manieren stoer kunnen zijn. De expositie die is georganiseerd in het kader van de reeks ‘Winter op zolder’ start met 20 portretten van ‘stoere Schouwen-Duivelanders’ die in hun eigen omgeving zijn gefotografeerd. In samenwerking met de WereldRegio is gedurende de looptijd van de tentoonstelling elke week een nieuw portret aan de expositie toegevoegd.

Aanwinsten 2016

Voor de tweede maal op rij besteedt het Stadhuis museum aandacht aan de aanwinsten voor de gemeentelijke collectie. De zorg voor de historische collectie Schouwen-Duiveland wordt sinds 1979 uitgevoerd door het Gemeentearchief en het Stadhuis museum samen. Alles dat is vastgelegd op papier, inclusief foto’s, films en dia’s maar in toenemende mate ook digitale informatie, wordt beheerd door het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland. Alle overige objecten worden beheerd, behouden, bestudeerd, beschikbaar én toegankelijk gemaakt door het Stadhuis museum Zierikzee. De tentoonstelling *Aanwinsten 2016* toont een selectie van

de aanvulling op de gemeentelijke collectie. Het is de eerste expositie die samen met het Gemeentearchief is samengesteld. Burgemeester G. Rabelink van Schouwen-Duiveland, portefeuillehouder van het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland, opent op 1 maart 2017 de expositie en krijgt daarbij het eerste exemplaar van de begeleidende publicatie aangeboden.

Bombardement 1917

De acht bommen die een Britse piloot in de nacht van 29 op 30 april 1917 per vergissing op Zierikzee heeft laten vallen zijn de aanleiding voor de presentatie over het Vergissingsbombardement op Zierikzee. Inhoudelijke ondersteuning bij deze expositie is ontvangen van lokaal militair historicus Corstiaan Prince. De resultaten van het onderzoek dat hij in opdracht van het Stadhuismuseum heeft uitgevoerd is gepubliceerd in de *Kroniek van het land van de zeemeermin (Schouwen-Duiveland) 2017*.

Onderwaterarcheologie

De schenking door de Belgische duiker Vic Verlinden in 2016 van de artefacten uit het wrak Roompot is de directe aanleiding om de jaarlijkse zomerepositie van het Stadhuismuseum te wijden aan onderwaterarcheologie in het algemeen en het wrak Roompot in het bijzonder. Onderwaterarcheologe Alice Overmeer heeft op verzoek van het Stadhuismuseum als gastconservator gezorgd voor de inhoudelijke component van deze tentoonstelling. De resultaten van haar 'waardestellend onderzoek naar het scheepswrak Roompot 1' zijn bij de opening van de expositie gepresenteerd als *Rapportage Archeologische Monumentenzorg 232* van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed te Amersfoort.

Zilver van kaft tot kaft

In de expositie *Zilver van kaft tot kaft* toont het Stadhuismuseum een gedeelte van de bijzondere verzameling van het echtpaar Bernard en Hilly van Noordwijk-Asches, woonachtig op Schouwen-Duiveland. Sinds 1965 bouwen zij aan hun collectie die inmiddels internationale faam geniet. De *Collectie Van Noordwijk* bevat kerkboekjes, bijbels op zakformaat, gebedenboekjes, almanakken en dergelijke met zilveren en/of gouden sloten en beslag. Volgens het Bijbels Museum in Amsterdam is deze verzameling de grootste in haar soort in Nederland. De 103 in dit verslagjaar in het Stadhuismuseum gepresenteerde boekjes tonen een doorsnede van deze particuliere verzameling.

Op basis van teksten van verzamelaar Van Noordwijk en van foto's van medewerker Eric Bontekoe heeft het Stadhuismuseum in eigen beheer een catalogus bij de tentoonstelling uitgegeven.

Met dank aan het Burger Weeshuis

Vanaf half december is in de tijdelijke presentatie *Met dank aan het Burger Weeshuis* aandacht geschonken aan de schilderijen die het Stadhuismuseum als sinds 1973 in bruikleen heeft van de Stichting Burger Weeshuis Zierikzee. De tijdelijke presentatie linkt een werk dat tot nu toe in het depot van het Stadhuismuseum heeft gehangen met drie schilderijen uit de semipermanente expositie van het museum. In totaal betreft het bruikleen vier compleet onvergelykbare schilderijen uit vier verschillende eeuwen, namelijk:

- *Het Spaans Beleg*, onbekende meester, 1576
- *Gezicht op Zierikzee vanaf de zeezijde*, onbekende meester, 17de eeuw
- *Darinkdelven*, onbekende meester, ca. 1540-1550
- *De Zaagmolen aan het Sas te Zierikzee*, onbekende meester, ca. 1840-1845

Met deze presentatie is opnieuw een boeiend verhaal verteld uit de geschiedenis van Zierikzee, die de werken individueel niet laten zien. De stad Zierikzee die wij nu kennen, en die zo belangrijk is geweest in de 15de en 16de eeuw, is ook in de 17de en 19de eeuw een belangwekkende plek aan de Oosterschelde.

Zeeuwse Kunstkring

Leden van de Zeeuwse Kunstkring hebben van 15 september tot en met 17 november hun werk gepresenteerd in het Stadhuismuseum met als thema 'Land, water en stad'. De presentatie in dit verslagjaar is de eerste keer dat leden van de Zeeuwse Kunstkring gezamenlijk hun werk in het Stadhuismuseum exposeren.

Tintelend licht. Het leven van Victoria Kloek weerspiegeld

De in januari 2015 gestarte serie exposities 'Winter op zolder' brengt het Stadhuismuseum inmiddels bekendheid tot ver buiten het eiland. Inwoners van de gemeente Schouwen-Duiveland of toeristen die in de winterperiode het eiland of de provincie Zeeland bezoeken vragen al ver voor aanvang naar het onderwerp van de komende winterexpositie. Vanaf 16 december is binnen het kader van 'Winter op zolder' werk van de Zierikzeese beeldend kunstenares Victoria Kloek (1945-2017) centraal gesteld. Victoria schildert licht, lucht, water en land. Onderwerpen die prima passen bij de thema's waaraan ook het Stadhuismuseum Zierikzee als gemeentelijke museum van Schouwen-Duiveland aandacht schenkt: stad, land en water. De tentoonstelling biedt een overzicht van het leven van deze strijdbare maar ook kwetsbare beeldend kunstenares door middel van een selectie haar eigen werk aangevuld met werk van haar vader én leermeester Joop Kloek (1912-1992).

Uitbreiding museale aanbod in Zierikzee

Het Stadhuismuseum Zierikzee is een van de drie musea in Zierikzee binnen het gebied tussen de Sint Lievensmonstertoren en de Nieuwe Haven. Het museum probeert jaarlijks de museale activiteiten in dit gebied op elkaar afgestemd te krijgen, vooral om gezamenlijk meer publiciteit te genereren.

In dit verslagjaar heeft de Vereniging Musea Schouwen-Duiveland (VMSD) onderzoek laten doen naar de mogelijkheden tot uitbreiding van het museale aanbod in Zierikzee met huisvesting van het Brouws Museum en/of het Cameramuseum in Huis de Haene. Een daartoe vanuit het samenwerkingsproject van de bij de VMSD aangesloten musea betaalde en aan het bureau Perspekt Studios uit Haarlem verleende onderzoeksopdracht heeft een rapport opgeleverd waarin diverse mogelijkheden worden geschetst. Het rapport maakt tevens duidelijk dat er aanzienlijke kosten gemaakt zullen moeten worden om dit pand met de oudste gevel van Zeeland een museale bestemming te kunnen geven.

Het door het Stadhuismuseum al in 2015 aan de wethouder cultuur voorgelegde plan om het Zierikzeese Gravensteen geheel tot museum om te vormen en vanuit het Stadhuismuseum te exploiteren heeft ook in dit verslagjaar geen doorgang kunnen vinden.

Met de eigenaresse van het Brouws Museum is in dit verslagjaar een oriënterend gesprek gevoerd naar aanleiding van haar idee om een Maritiem Museum Zierikzee in het Gravensteen opnieuw leven in te blazen op de locatie van het Gravensteen. Dit idee is vanuit het Stadhuismuseum niet direct als meest voor de hand liggend betiteld, aangezien de Gemeenteraad van Schouwen-Duiveland in 2011 de collectie en de exploitatie van het Maritiem Museum Zierikzee juist bewust heeft samengevoegd met die van het

Stadhuismuseum. Onderdelen van de collectie van het Brouws Museum kunnen wel de door het Stadhuismuseum voorgestelde toekomstige presentatie in het Gravensteen ondersteunen.

Activiteiten

Verdieping

Het Stadhuismuseum biedt bezoekers met enige regelmaat de mogelijkheid om extra achtergrondinformatie te vergaren bij de exposities. Het museum doet dat onder meer in samenwerking met de Heemkundige Vereniging Stad en Lande van Schouwen-Duiveland, steeds rond een aan het leven op Schouwen-Duiveland te koppelen cultuurhistorisch thema of onderwerp gerelateerd aan een van de lopende exposities.

Hester Loeff, conservator fossiele landzoogdieren van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Middelburg, heeft op 15 februari een voordracht gegeven over de fossielen die te vinden zijn in de stenen vloer van de Schepen- of Trouwzaal van het oude stadhuis van Zierikzee.

Ad Beenhakker, auteur van de kunsthistorische bestseller *Naar Zeeland! Schilders van het Zeeuwse landschap* (2016) heeft op 19 februari een voordracht gehouden met als titel *Schilders van stad en land van Schouwen-Duiveland*.

Maritiem historicus dr. Adri van Vliet sprak op 9 april over 17de eeuwse haringvisserij in relatie tot Zierikzee.

Op 2 juni bezochten leden van de Archeologische Werkgroep Nederland, afdeling Zuidwest Nederland, het depot van het Stadhuismuseum. Zij hebben een deel van de collectie archeologie van het museum bestudeerd en verzorgden een determinatiemiddag voor bezoekers van het museum.

De presentatie van het boek *Turbulente tijden. Zorg en materiële cultuur in Zierikzee in de zestiende eeuw* op 15 juni door auteur mw. drs. Katie Heyning is aangegrepen om genodigden en vrijwilligers van het Stadhuismuseum kennis te laten maken met de verrassende resultaten van dit bewonderenswaardige onderzoek in de archieven van de Zierikzeese Weeskamer.

Ter voorbereiding van de excursie van de Heemkundige Vereniging Stad en Lande naar Schoonhoven heeft oud-directeur van het Zilvermuseum Schoonhoven mw. drs. Gemke Jager op 16 augustus een inleiding over Schoonhoven en over het Zilvermuseum.

In het kader van de Nationale Archeologiedagen 2017 heeft drs. Robert van Dierendonck van de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ) op 13 oktober een voordracht gehouden getiteld 'Bewoningsgeschiedenis van Zeeland in de IJzertijd' en op 3 november met de titel 'Bewoningsgeschiedenis van Zeeland in de Romeinse tijd'. Binnen ditzelfde kader sprak dr. Pieter Jan Deckers van de Universiteit Brussel op 17 november in de Regentenzaal van het Burger Weeshuis over de 'Bewoningsgeschiedenis van Zeeland in de Vroege Middeleeuwen'. Het gebruik van deze ruimte buiten het eigen pand was noodzakelijk vanwege de start in diezelfde week van het Huis van Sinterklaas 2017 in het Stadhuismuseum.

Op donderdag 26 januari en 9 februari heeft oud-conservator dr. Peter Priester de gidsen van het Stadhuismuseum uitgebreid geïnformeerd over het oude stadhuis van Zierikzee en over de daarin door hem in 2011-2012 ingerichte semipermanente presentatie over Zierikzee en omgeving gegeven.

Hans Oosterom, deelnemer aan de presentatie van de Zeeuwse Kunstkring in het Stadhuismuseum, heeft op 1 oktober zijn gehoor onderhouden over digitaal creëren in de kunst.

Sinds de verzelfstandiging van het Stadhuismuseum op 1 januari 2016 neemt het museum deel aan de activiteiten ontwikkeld door de ondernemersverenigingen binnen Zierikzee en die op het eiland Schouwen-Duiveland. Om de ondernemers binnen Zierikzee beter te leren kennen en om samen beter voorbereid te zijn op de drukke eindejaarsperiode, heeft het museum op 3 oktober de 'Ondernemersborrel Zierikzee' georganiseerd. In een goed bezochte bijeenkomst zijn de plannen van het museum voor de laatste maanden van 2017 en de eerste maanden van 2018 voor het voetlicht gebracht.

De Zeeuwse auteur Rinus Spruit heeft op 17 oktober in de Schepen- of Trouwzaal van het oude stadhuis van Zierikzee zijn nieuwste boek *Broeder schrijf toch eens* gepresenteerd met een voorlezing. De boekpresentatie is een gezamenlijk initiatief van de Zierikzeese boekhandel De Vries en het Stadhuismuseum.

Op 27 oktober biedt dr. Jop Steenhof de Jong het eerste exemplaar van zijn boek *Collaboratie op Schouwen-Duiveland* aan de burgemeester van Schouwen-Duiveland. In de inleiding voorafgaand aan de aanbieding geeft de auteur een uitgebreid exposé over het leven op Schouwen-Duiveland gedurende de Tweede Wereldoorlog. De boekpresentatie is een gezamenlijk initiatief van de auteur, uitgever Anthonie Fierloos van het Paard van Troje in Goes en het Stadhuismuseum.

Educatie

Groep 8 van de St. Willibrordusschool is op 18 mei onder leiding van vrijwilliger Hester Loeff komen kijken naar de fossielen in de vloer van de Schepen- of trouwzaal. Groep 6/7 van dezelfde school heeft op 19 mei het Gravensteen bezocht naar aanleiding van een werkstuk dat een van de leerlingen had gemaakt.

Groep 7/8 van de Radar Jenaplanschool J.L. de Jonge heeft op 16 juni het Gravensteen bezocht en het bijzondere verhaal van dit 'stenen huis van de graaf van Holland en Zeeland binnen Zierikzee' verteld gekregen.

Ter voorbereiding van de Maand van de geschiedenis 2017 is op 28 juni in samenwerking met de landelijke organisatie een inspiratiebijeenkomst voor de Zeeuwse culturele instellingen georganiseerd. De mogelijkheden om het thema van dit jaar, 'Geluk', uit te werken zijn uitgebreid besproken. Journalist Ad van Liempt heeft tijdens die bijeenkomst een voordracht gehouden waarin hij regelmatig verwijst naar zijn fotoboek *Van stadsie tot stad* over 'Geluk in naoorlogs Utrecht'.

In het kader van hetzelfde thema is op 21 oktober een workshop poëzie gehouden. De workshop sluit aan bij de presentatie die het Stadhuismuseum in het Archievenkabinet heeft staan en die is vervaardigd in samenwerking met het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland.

In het kader van de Kinderkunstweek hebben leerlingen van groep 3-4 van de J.L. de Jongeschool uit Zierikzee de expositie *Stoer Schouwen-Duiveland* bezocht.

Evenementen

De educatief medewerkers van de Vereniging Musea Schouwen-Duiveland (VMSD) heeft in samenwerking met de Heemkundige Kring Stad en Lande van Schouwen-Duiveland en de basisscholen op het eiland op 26 oktober het 'Onderwijseiland' georganiseerd. In een plenaire sessie en in diverse workshops hebben leerkrachten van het basisonderwijs binnen de gemeente Schouwen-Duiveland kennis kunnen nemen van het educatief aanbod bij de musea verenigd in de VMSD.

De Stichting Vrienden van het Stadhuismuseum Zierikzee heeft op 8 november een avond in het museum georganiseerd. Gastonderzoeker van het Stadhuismuseum dr. Wietse Veenstra biedt de aanwezigen inzicht in de stand van zijn onderzoek naar de geschiedenis van het kanon van Zierikzee uit 1552.

Een bijzonder evenement van het Stadhuismuseum is het Huis van Sinterklaas. In dit verslagjaar is het Huis voor de derde maal uitgevoerd en opnieuw een groot succes gebleken. Het Stadhuismuseum presenteert zich met het Huis op een laagdrempelige wijze aan de bewoners van Schouwen-Duiveland. De organisatie van het huis is in handen van een bestuur en een werkgroep met vertegenwoordigers uit de diverse woonkernen binnen de gemeente Schouwen-Duiveland die een eigen intocht organiseren. Dit jaar is het hele Huis ingericht rond het thema 'Noot toestand'. Naast de groepen 1 tot en 4 van bijna alle basisscholen op het eiland heeft het Huis van Sinterklaas 1.002 betalende bezoekers ontvangen.

Samenwerking

In het verslagjaar 2017 wordt het samenwerkingsproject met Museum De Burghse Schoole in Burgh-Haamstede. *Volter aan de wand, Hendrik Jan Wolter (1873-1952) schildert Zeeland*, voortgezet. Door deze samenwerking is Museum De Burghse Schoole voor de eerste keer in de Kerstvakantie geopend geweest. Het bestuur van het museum heeft de samenwerking als zeer succesvol en voor herhaling vatbaar betiteld.

De opening van het toeristenseizoen op Schouwen-Duiveland is aangegrepen om het project met het Zeeuws Informatie Distributie Systeem, de zogenaamde ZIDS-schermen, bij de acht musea die aangesloten zijn bij de Vereniging Musea Schouwen-Duiveland van start te laten gaan. Op deze dag is tevens start van de Nationale Museumweek 2017 gehouden. Via de ZIDS-schermen, aangeschaft met behulp van een financiële ondersteuning vanuit de Gemeente Schouwen-Duiveland, is het de bedoeling dat de musea op Schouwen-Duiveland meer bekend worden. Doordat het Stadhuismuseum heeft gekozen voor een scherm dat aan de buitengevel kan worden gehangen, voorziet het museum de bezoekers van de binnenstad van Zierikzee sindsdien ook van toeristische informatie op momenten dat het lokale VVV-kantoor gesloten is.

De Heemkundige Vereniging Stad en Lande is net als in 2016 weer gelegenheid geboden de leden inhoudelijk te informeren over de voor 2017 geplande excursie naar het Zilvermuseum Schoonhoven. De spreker op deze bijeenkomst is via het netwerk van het Stadhuismuseum geworven.

In samenwerking met de directeur van het Watersnoodmuseum is huisvesting geboden aan de vertegenwoordigers van de musea op Schouwen-Duiveland om in drie sessies, 22 november, 6 en 20 december, te spreken over vormen van nauwere samenwerking. Het resultaat van deze besprekingen is verwoord in het rapport van Berends Beleid & Advies *Schatkamers in verbinding. Toekomstvisie Musea Schouwen-Duiveland 2018-2022*.

Op 4 december is deelgenomen aan een brainstormavond over de invulling van het VVV Inspiratiecentrum op Renesse, waarbij vooral is benadrukt dat de musea op Schouwen-Duiveland ook een rol spelen.

De educatief-medewerker van de Vereniging Musea Schouwen-Duiveland is op verzoek van het dagelijks bestuur van de VMSSD een arbeidsovereenkomst aangeboden en een werkplek in het Stadhuismuseum. De directeur van het Stadhuismuseum heeft qualitate qua zitting in de begeleidingsgroep. Van het team van het Stadhuismuseum ontvangt de medewerker inhoudelijke ondersteuning waar wenselijk of noodzakelijk.

In samenwerking met het Gemeentearchief Schouwen-Duiveland is de presentatie in het Archievenkabinet aangepast aan het thema van de Maand van de Geschiedenis 2017 'Geluk'.

Bezoekers

Het Stadhuismuseum heeft in 2017 in totaal 20.572 bezoekers mogen verwelkomen.

Voor de derde maal op rij haalt het museum het met de gemeente voor 2019 afgesproken bezoekersaantal van ongeveer 20.000. Hiermee 'piekt' het museum dus feitelijk 'te vroeg' met zijn succes. Hierdoor lijkt het alsof er geen vooruitgang in het aantal bezoekers zit, terwijl er in feite al drie jaar een topprestatie wordt geleverd.

Voor een museum als het Stadhuismuseum, gelegen in een stille straat in een kleine stedelijk omgeving in een dunbevolkte provincie, niet rechtstreeks aangesloten op een drukke Rijksweg of liggend aan een doorgaand treintraject, is 20.000 bezoekers een heel goede score. Zeker wanneer daarbij wordt gemeld dat slechts 14,7% van die ruim 20.000 bezoekers gratis toegang heeft gekregen.

De 'stille straat' verdient uitleg. In Zierikzee loopt het meeste wandelverkeer van de parkeerterreinen buiten de stad naar het Havenplein, het Havenpark en de Oude Haven via de Dikke Toren door de Poststraat. Door een minder fraai ogende aankleding en door een kleiner aantal winkeltjes wordt de Poststraat begrijpelijkerwijs ervaren als een meer aantrekkelijke toegangsweg tot het centrum dan de Meelstraat. Vanuit het Stadhuismuseum blijft aangedrongen worden op een betere toeristische bewegwijzering in een de binnenstad van Zierikzee en op uitvoering van de uit 2013 stammende plannen voor het meer aantrekkelijk inrichten van de Meelstraat. Hopelijk komt hier in 2018 verandering in.

Het team van baliemedewerkers van het Stadhuismuseum heeft in 2017 de bezoekers gevraagd naar de postcode van hun woonplaats. Uit deze registratie, bijgehouden van 55% van de bezoekers, blijkt dat 17% van de geregistreerde bezoekers uit het buitenland komt. Van de buitenlandse bezoekers komt 57% uit Duitsland, 27% uit België of Luxemburg, 4% uit Engeland, 3% uit Frankrijk, 2% uit de rest van Europa en 7% uit de rest van de wereld.

Van de geregistreeerde bezoekers komt in dit verslagjaar 23% uit Zeeland, 18% uit Zuid-Holland en 11% uit Noord-Brabant. De resterende 48% van de geregistreeerde Nederlandse bezoekers komt uit de negen verder van Zeeland afgelegen provincies. Van de geregistreeerde bezoekers uit Zeeland is 72% woonachtig op Schouwen-Duiveland, 12% op Walcheren, 12% in Noord- of Zuid-Beveland en de resterende 4% in Zeeuws-Vlaanderen.

Cultureel Ondernemerschap

Museumcafé

Het Museumcafé is toegankelijk voor iedereen. Ondanks het feit dat het café vanaf de straatzijde niet zichtbaar is levert het wel degelijk een bijdrage aan het cultureel ondernemerschap van het Stadhuismuseum. De belangstelling voor het gebruik van de museale horecagelegenheden kan worden vergroot wanneer de entreebalie, museumshop en het café samen worden gebracht aan de voorzijde van het museumgebouw. Deze samenvoeging heeft tevens als voordeel dat de personele bezetting terug kan van drie naar twee mensen per dagdeel.

Museumshop

De museumshop is evenals het museumcafé toegankelijk voor iedereen en wordt aantoonbaar bezocht door passanten die op dat moment geen bezoek aan het museum hebben gepland. Het Stadhuismuseum zoekt voor zijn shop naar een assortiment waarmee het zich kan onderscheiden van de standaard souvenirshop of de shops van de collegae musea op het eiland. De bijdrage die de museumshop momenteel levert en in de toekomst kan gaan leveren aan het cultureel ondernemerschap van het Stadhuismuseum blijft een constant punt van aandacht.

Webshop

Het Stadhuismuseum is eind 2016 gestart met een webshop. Het is een project dat nog vol in ontwikkeling is. De bijdrage die de shop dit verslagjaar heeft geleverd aan het cultureel ondernemerschap van het museum is bescheiden. Voor de komende verslagjaren staat het vergroten van de bekendheid van de webshop centraal. Verwacht mag worden dat dit medium aan een substantiële bijdrage zal gaan leveren aan de eigen inkomsten van het museum.

Stadhuismuseum in de pers

Het Stadhuismuseum heeft ook dit verslagjaar weer veelvuldig de pers gehaald. De tentoonstellingen en de activiteiten worden stevast gemeld aan de redacties van de lokale, regionale en landelijke schrijvende pers, aan Omroep Zeeland en aan het lokale radiostation. Voor de landelijke pers blijkt vooralsnog alleen een 'schandaaltje' interessant. Zo zijn de flessen wijn die het Stadhuismuseum Zierikzee drs. A. Pechtold, voorzitter van de D66-fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft aangeboden toen hij tijdens de drukke formatieperiode de tentoonstelling *Zilver van kaft tot kaft* is komen openen, onbedoeld aanleiding geweest voor commotie in de pers.

De naamsbekendheid van het Stadhuismuseum Zierikzee is door de activiteiten van vooral de medewerker marketing, pr en communicatie in de sociale media in dit verslagjaar sterk toegenomen.

In 2017 concentreert het Stadhuis museum zich vooral op Facebook. Via deze telg uit de familie van sociale media blijkt de beoogde doelgroep van het Stadhuis museum Zierikzee het beste te worden bereikt. Het medium wordt gebruikt om een relatie aan te gaan met het publiek én om bekendheid te geven aan het museum, de collectie en de evenementen die er plaatsvinden. Het doel is altijd om het publiek te verleiden een bezoek aan het museum te brengen.

Eind 2017 is begin gemaakt met het ontsluiten van de museale collectie via een eigen Facebookpagina en via de eigen website van het Stadhuis museum. Geïnteresseerden in de geschiedenis van Schouwen-Duiveland kunnen nu ook digitaal kennisnemen van de collectie en de verhalen die achter de diverse objecten schuilgaan.

Op 1 januari heeft het Stadhuis museum 447 volgers op Facebook. Op 31 december zijn dat er 580. Dat is een groei van 27,88%.

Het Stadhuis museum bereikt met berichten op het World Wide Web telkens tussen de 2.500 en 4.000 personen. Dit is zogenaamd organisch, kosteloos, bereik. Het Stadhuis museum maakt geen gebruik van betaald bereik. Berichten die inspelen op de actualiteit en die waarin de inhoud met humor wordt benaderd scoren goed en worden veel gedeeld. Hieronder twee voorbeelden uit dit verslagjaar.

Stadhuismuseum Zierikzee heeft 3 nieuwe foto's toegevoegd.

Gepubliceerd door Danielle Otten [?] · 23 juni 2017 · €

Zo zie je maar weer dat oude dingen soms juist heel erg van deze tijd zijn. Ook in het Stadhuismuseum Zierikzee. Voor wie de hype van de fidget spinner gemist heeft, dit kun je er mee: <https://www.youtube.com/watch?v=k0VixZW242Q>. Het schijnt de concentratie te verhogen en stress te verlagen. Eigenlijk net zoals een bezoek aan het Stadhuismuseum. Kom gerust eens langs om oude dingen in een moderne presentatie in een prachtig gebouw te bekijken. Maar wat zie je nu eigenlijk echt op de eerste twee foto's? Een deel van een poffertjespan... Je had het vast al gezien.

4.025 mensen bereikt

Bericht promoten

Leuk Opmerking plaatsen Delen

29

Topopmerkingen

Stadhuismuseum Zierikzee

Gepubliceerd door Danielle Otten [?] · 2 december 2017 · €

In Domburg is gisteren een walvis gestrand. Ook vandaag is het er druk. Veel mensen willen nog een laatste glimp opvangen van het 13,5 meter lange dier.

In het jaar 1606 trekt een vergelijkbare gebeurtenis ook veel bekijks: op een zandplaat bij Brouwershaven strandt een potvis. Dit taferel is door een onbekende schilder vastgelegd. In onze tentoonstellingszaal hangt een waarheidsgetrouwe kopie van H.G. Luitweiler uit 1918. Een prachtig schilderij van indrukwekkende afmetingen.

<https://www.pzc.nl/.../gestrande-walvis-in-stukken-afgevoerd.../>

3.578 mensen bereikt

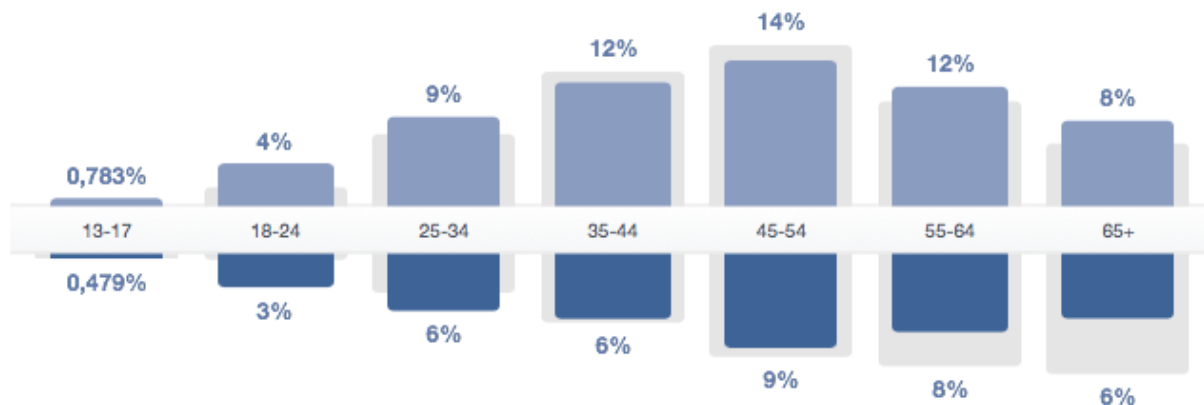
Bericht promoten

Leuk Opmerking plaatsen Delen

Eliane Bolder, Gera Klijnsma en 29 anderen

Topopmerkingen

Het bereik via Facebook is het meest effectief tussen 17.00 uur en 21.30 uur. Rond het middaguur is eveneens een piek zichtbaar. Van het aantal bereikte personen is 61% is vrouw en 39% man. Vooral de groep tussen de 35-64 jaar neemt kennis van de berichten uit het Stadhuismuseum. De verdeling naar leeftijd van de lezers van de berichten is verder als volgt:

Met een toename van de bekendheid van het Stadhuismuseum op de sociale media boort het museum een nieuwe doelgroep aan, dat moet leiden tot het aantrekken van bezoekers die nog niet eerder in het museum zijn geweest.

Gebouw

Bij de inrichting van het oude stadhuis van Zierikzee als Stadhuismuseum is een aantal compromissen gesloten. Om redenen van bezuiniging zijn destijds niet alle zaken op het oorspronkelijke wensenlijstje van de inrichting gerealiseerd. In dit verslagjaar is voortgegaan met de uitvoering van aanpassingen aan het pand en van de inrichting als museum zoals oorspronkelijk is beoogd.

Jaarlijks kiest het team van het Stadhuismuseum een speerpunt in het verbeteren van de semipermanente opstelling. Dit verslagjaar is gekozen voor het beter zichtbaar maken van de toegang tot de grote tentoonstellingszaal op de eerste verdieping. In 2012 is de toegang tot deze zaal uitgevoerd met gesloten branddeuren. Het blijkt dat deze gesloten deuren als gevolg hebben dat bezoekers de grote tentoonstellingszaal soms ongezien voorbijlopen en zo een van de belangrijkste delen van de semipermanente presentatie van het museum missen. In overleg met de gemeente – de eigenaar van het gebouw – is in de grote tentoonstellingszaal een set glazen deuren geplaatst. De grote tentoonstellingszaal is nu tijdens openingsuren van het museum beter zichtbaar, zonder dat aan de brandveiligheid van het pand is getornd. Het museum heeft deze bouwkundige aanpassing bekostigd uit de eigen begroting.

Extern depot

De gemeentelijke collectie bevat een aantal objecten dat vanwege hun omvang of gewicht niet in het interne depot passen. Het Stadhuismuseum huurt voor de opslag van deze objecten extern een depot. In de verzelfstandigingsbesprekingen in 2015 is de huur voor dit externe depot niet meegenomen in de subsidie die van de gemeente voor de huur van het museum pand in de Meelstraat wordt ontvangen. De jaarlijkse huurpenningen voor deze noodzakelijke extra depotruimte, € 4.508, worden daarom bekostigd uit de lopende exploitatie.

Onderhoud

Het klein onderhoud aan het gebouw is ook dit jaar weer door het team van het Stadhuismuseum zelf uitgevoerd. Zo is de jaarlijkse beschadiging van het stucwerk door zoutuitslag wederom hersteld. Verder zijn alle andere met de gemeente als eigenaar van het pand afgesproken jaarlijkse onderhoudstaken uitgevoerd. Ondanks het al drie jaar op rij veel hoger dan verwachte aantal bezoekers verkeert het pand nog steeds in prima staat.

Installaties

Conform de bij de verzelfstandiging van het Stadhuismuseum opgestelde demarcatielijst heeft de gemeente Schouwen-Duiveland ook dit verslagjaar weer het onderhoud van de installaties laten uitvoeren door Installatiebedrijf Deurloo. In samenspraak met de medewerker beveiliging en techniek is steeds gekozen voor de best haalbare oplossing voor de zich voordoende problemen met de installatie.

De in dit verslagjaar aangeschafte set dataloggers hebben inmiddels hun waarde bewezen. Nu kunnen objectief gemeten waarden van temperatuur en relatieve luchtvochtigheid in de verschillende ruimtes van het Stadhuismuseum op elk gewenst moment worden uitgelezen.

Beveiliging

Vanwege bijzondere wisselexposities en een toename van het aantal bezoekers ten opzichte van de eerste jaren na de opening, is de beveiliging van het Stadhuismuseum in dit verslagjaar wederom aangepast. Ook in de komende jaren zal de beveiliging van de tentoongestelde objecten zowel als de bezoekers een constant punt van aandacht blijven.

Het Gravensteen

Vanuit het Stadhuismuseum worden rondleidingen georganiseerd door de gevangencellen in het Gravensteen. Dit pand met zijn bijzondere geschiedenis heeft het in zich om het verhaal van de monumentenstad Zierikzee en van 'Zeeland Beooster-Schelde' op een unieke en pakkende wijze te vertellen. In dit verslagjaar heeft het team van betaalde medewerkers en vrijwilligers gezorgd voor de mogelijkheid tot begeleide rondleiding door de gevangencellen, op woensdag- en zaterdagmiddag en in de schoolvakanties op alle dagen met uitzondering van zondag. Begeleiding van bezoek is noodzakelijk omwille van de kwetsbare wanden van het complex en de strikte eisen vanwege de brandveiligheid.

De inrichting van de verdieping met de gevangencellen verdient verbetering, maar dit is voor het Stadhuismuseum alleen relevant om op te pakken indien het gehele pand daadwerkelijk als museumgebouw beschikbaar komt.

Personeel

Het Stadhuismuseum werkt in de 'frontoffice', entreebalie/toezicht en museumcafé, met 45 actieve vrijwilligers. Zonder hun inzet kan het museum niet geopend zijn. Op zondagmiddag en tijdens de schoolvakanties blijkt het steeds lastiger om de entreebalie voldoende bemenst te krijgen. Vandaar dat sinds dit verslagjaar steeds vaker middelbare scholieren worden ingezet.

In de 'backoffice' werkt het museum met een team van negen gekwalificeerde en betaalde medewerkers [6,5 fte]. Twee van deze medewerkers [samen 0,77 fte] hebben wegens vervanging van een langdurig zieke medewerker een overeenkomst voor bepaalde tijd. Daarnaast zijn in dit verslagjaar tevens vier freelancers als onderzoeker actief geweest op onderwerpen waar het team van betaalde medewerkers kennis te kort komt [0,8 fte] en zijn drie vrijwilligers actief geweest bij de registratie van de gemeentelijke historische collectie [0,33 fte].

Volgens de afspraken gemaakt tijdens de verzelfstandiging van het Stadhuismuseum hebben drie medewerkers een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd waarbij de CAO van de gemeente Schouwen-Duiveland wordt gevolgd. Alle overige medewerkers hebben een overeenkomst waarbij de Museum CAO 2016-2018 wordt gevolgd. De middelbare scholieren worden ingehuurd op uitzendbasis.

Mw. Lisenka Brons van SenkWise is ook dit verslagjaar weer ingehuurd voor advisering op het terrein van personeel en organisatie.

Nieuw in dienst

Rianne van Wijnen, medewerker collectieonderhoud, 0,22 fte [sinds 15 februari]
Carolien Fokke, conservator, 0,67 fte [sinds 1 april]
Danielle Otten, medewerker marketing, pr en communicatie, 0,58 fte [sinds 1 april]
Natalia Ivanenka, medewerker secretariaat / entreebalie, 0,55 fte [sinds 1 november]
Frank van der Krieken, vakantie- en weekendkracht entreebalie [sinds 30 mei]
Alexandra Bul, vakantiekracht collectiedocumentatie en secretariaat [sinds 30 mei]

Uit dienst

Carlijn Coumans, projectleider presentatie en educatie, 0,89 fte [per 30 september]
Karin Straver, officemanager 0,67 [per 31 oktober]

Opleidingen

De betaalde medewerkers van het Stadhuismuseum vernieuwen allen jaarlijks hun BHV-certificaat. In dit verslagjaar is de BHV-cursus ook aangeboden aan de vrijwilligers. Zeven van hen hebben gebruik gemaakt van dit aanbod en daarmee het corps BHV-ers van het museum ook op deze wijze ondersteund. In het kader van de samenwerking tussen de musea op Schouwen-Duiveland heeft ook nog een vrijwilliger van de Museumhaven Zeeland de BHV-cursus in het Stadhuismuseum meegelopen en met succes het examen afgelegd.

Financieel verslag

Voor het volledige financieel verslag van het Stadhuismuseum Zierikzee over 2017 wordt verwezen naar het door Accountantskantoor Van Stee te Middelburg in samenwerking met Administratiekantoor Schneider te Burgh-Haamstede opgestelde *Rapport inzake de jaarrekening 2017* en de daarin opgenomen controleverklaring van de accountant. Hier wordt volstaan met de balans per 31 december 2017 en de Staat van baten en lasten over 2017. Het genoemde *Rapport inzake de jaarrekening 2017* is in de vergadering van de Raad van Toezicht van 11 april 2018 goedgekeurd.

Balans per 31 december 2017

Activa

(na voorstel

resultaatbestemming)

	31 dec 2017		31 dec 2016	
	€	€	€	€
Vlottende activa				
Vorderingen				
Handeldebiteuren	361		1.327	
Belastingvorderingen	17.463		14.014	
Overige vorderingen	26.452		10.833	
		44.276		26.174
Liquide middelen		155.891		165.588
Totaal		200.167		191.762

Passiva(na voorstel
resultaatbestemming)

	€	31 dec 2017 €	€	31 dec 2016 €
Eigen vermogen				
Algemene reserve	41.614		60.467	
Tentoonstellingsreserve	15.000		15.000	
Herbestedingsreserve				
vaste activa	<u>65.000</u>		<u>38.000</u>	
		128.672		128.467
Voorzieningen				
Voorziening onderhoud gebouw huurdersdeel	<u>25.802</u>		<u>20.000</u>	
		25.802		20.000
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	22.521		17.080	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	10.214		13.279	
Overige schulden	<u>12.958</u>		<u>12.936</u>	
		45.693		43.295
Totaal		200.167		191.762

Staat van baten en lasten over 2017

	Begroting 2017 €	Resultaat 2017 €	Resultaat 2016 €
Netto omzet	74.000	87.888	70.638
Subsidiebatens	684.327	689.327	749.827
Giftens en baten uit fondsenwerving	10.000	17.800	3.511
Som der exploitatiebatens	768.327	795.015	823.976
Kostprijs van de omzet	13.000	17.291	12.926
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	322.000	295.064	298.788
Sociale lastens	47.000	50.201	43.093
Pensioenlastens	26.000	27.389	22.022
Overige bedrijfskosten			
Overige personeelsgerelateerde kosten	10.000	21.886	8.986
Huisvestingskosten	193.564	199.265	195.153
Exploitatiekosten	29.000	34.344	32.177
Verkoopkosten	10.000	12.324	9.656
Kantoorkosten	64.000	68.542	65.710
Algemene kosten	6.500	6.575	6.655
Beheerskosten collectie	<u>47.263</u>	<u>62.039</u>	
Som der exploitatielastens	768.327	794.920	695.166
Exploitatieresultaat		95	128.810

Financiële baten en lasten

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		401	
Rentelasten en soortgelijke kosten		-291	-343
Resultaat		<u>205</u>	<u>128.467</u>
Resultaatbestemming			
Algemene reserve	-27.000	-18.853	60.467
Tentoonstellingsreserve			15.000
Aankoopreserve		-7.942	15.000
Herbestedingsreserve vaste activa	27.000	27.000	38.000
Bestemd resultaat		<u>205</u>	<u>128.467</u>